

Nr 30.

Av herr **Petersson, Knut, m. fl.**, om anslag till resestipendier åt journalister.

För vart och ett av åren 1919—20 beviljade riksdagen ett anslag å 4,000 kr. till resestipendier åt journalister, företrädesvis medarbetare, som hava redaktionellt arbete i svensk tidning eller journalistisk byrå till huvudsaklig sysselsättning. På framställning av Kungl. Maj:t höjdes anslaget av 1920 års riksdag till 8,000 kr., med vilket belopp det utgick jämväl för året 1922.

I anledning av de statsfinansiella svårigheter, som uppstodo under och efter den s. k. fredskrisen, vidtogos sistnämnda år radikala beskäringar av anslagen till resestipendier och bl. a. ströks då det som dittills utgått till journalisterna. År 1926 hemställdes i en motion av herr Johan Nilsson i Malmö, att anslaget måtte återuppföras på åttonde huvudtiteln. Motionen blev av riksdagen avslagen. Jämväl år 1928 yrkades i då väckta motioner, undertecknade av ett stort antal ledamöter i båda kamrarna, att riksdagen för ändamålet måtte bevilja ett anslag å 8,000 kr. Motionerna blevo av statsutskottet avstyrkta, men hemställan om bifall framställdes i en till utlåtrandet fogad reservation. Första kammaren biföll reservationen, andra kammaren utskottets hemställan. Vid den följande gemensamma voteringen segrade emellertid avslagsyrkandet.

Vad som år 1922 uppfattades såsom ett av omständigheterna föranlett kortare avbrott i stipendieverksamheten blev sålunda en under en lång följd av år bestående indragning.

Till de skäl, som i ovannämnda motioner anförts för anslagets förnyande, vilja vi här endast lägga följande synpunkter.

I jämförelse med förhållandena i andra länder måste utbildningsmöjligheterna för journalister i Sverige sägas vara mycket begränsade. De, som önska ägna sig åt tidningsmannabanan, äro hänvisade till en universitetsundervisning, som är tillrättalagd huvudsakligen för helt andra behov, och till den praktiska träningen på tidningsredaktionerna. Även efter införandet av s. k. statsvetenskaplig examen kommer läget att förbliva i stort sett likartat. Det säger sig självt, att de utrikes studieresorna under dessa förhållanden spela en utomordentligt betydelsefull roll i de unga tidningsmännens utbildning. Alla möjligheter till dylika resor pläga ivrigt utnyttjas i känslan av att en på självsyn grundad kännedom om förhållandena i främmande länder är en utomordentligt värdefull tillgång i det journalistiska arbetet. Den är i själva verket mera än så, en viktig förutsättning för ett vederhäftigt bedömande av en betydande del av det till tidningsredaktionerna inflytande nyhetsmaterialet.

I jämförelse med de betydande belopp, som riksdagen årligen beviljar för yrkesutbildningen i olika former och för den högre undervisningen, kan det här icke bli fråga om annat än ett mycket blygsamt bidrag. Men även detta skulle på ett verksamt sätt befrämja det föreliggande syftemålet.

Vi tillåta oss hemställa,

att riksdagen måtte bevilja ett anslag å 8,000 kr. för budgetåret 1937/1938 för resestipendier åt journalister, att efter hörande av vederbörande organisationer av Kungl. Maj:t fördelas under de villkor för stipendiernas åtnjutande, som Kungl. Maj:t kan finna skäl att bestämma.

Stockholm den 20 januari 1937.

Knut Petersson.

Sigfrid Hansson.

Joh. Nilsson.

G. A. Björkman.